

PROJEKT BUDOWLANY BRANŻA DROGOWA

Nazwa Inwestycji: *Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej 101773B Suchodoły –Leszczewo km 0+000,00 – km 3+743,86 dz. nr geod. 205/1, 206/2, 221/1, 207/1, 208/1, 211/1, 209/1, 164, 212/1,7/1, 221/2, 214/1, 214/3, 215/1, 216/1, 30/5, 30/3, 217/1, 219/1, 218/1, 222/2, 219/2, 222/3, 218/2, 223/1, 222/4, 220/1, 170/2, 164/1, 210/1, 222/1, 221/7, 86.*

Numery działek: *205/1, 206/2, 221/1, 207/1, 208/1, 211/1, 209/1, 164, 212/1,7/1, 221/2, 214/1, 214/3, 215/1, 216/1, 30/5, 30/3, 217/1, 219/1, 218/1, 222/2, 219/2, 222/3, 218/2, 223/1, 222/4, 220/1, 170/2, 164/1, 210/1, 222/1, 221/7 w miejscowości Leszczewo i dz. nr geod. 86 w miejscowości Suchodoły, Gmina Jeleniewo*

Adres : *Leszczewo i Suchodoły, Gmina Jeleniewo*

Inwestor: *Gmina Jeleniewo
ul. Słoneczna 3 , 16-404 Jeleniewo;*

Zespół autorski:

<u>Branża</u>	<u>Projektant / sprawdzający</u>	<u>Podpis</u> <u>Data</u>
Drogowa	inż. Renata Stankiewicz upr. PDL/0030/ZOOD/04	
Asystent projektanta	inż. Michał Stankiewicz	

Suwałki, sierpień 2015 r.

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ OPISOWA

1. Oświadczenia projektantów, uprawnienia, zaświadczenia z Podlaskiej Izby Inżynierów
2. Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego IZP.6733.21.2015
3. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach OŚK.6220.9.2014
4. Opis techniczny
5. Informacja dotycząca „Bezpieczeństwa i ochrony zdrowia”

II. CZĘŚĆ GRAFICZNA

1. Plan orientacyjny
2. Projekt zagospodarowania terenu skala 1:1000 – rys. nr D-1.0, D-1.1, D-1.2
3. Przekroje normalne skala 1:50 – rys. nr D-2.0

Oświadczenie

Zgodnie z Ustawą z dnia 7 lipca 1994r.-Prawo Budowlane (Dz.U.nr 243 z 2010r.poz. 1623 z późn. zm.) oświadczamy, że dokumentacja projektowa :

„Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej 101773B Suchodoły –Leszczewo km 0+000,00 – km 3+743,86 zlokalizowana na działkach o nr geod. 205/1, 206/2, 221/1, 207/1, 208/1, 211/1, 209/1, 164, 212/1,7/1, 221/2, 214/1, 214/3, 215/1, 216/1, 30/5, 30/3, 217/1, 219/1, 218/1, 222/2, 219/2, 222/3, 218/2, 223/1, 222/4, 220/1, 170/2, 164/1, 210/1, 222/1, 221/7 w miejscowości Leszczewo i dz. nr geod. 86 w miejscowości Suchodoły, Gmina Jeleniewo”

została sporządzona zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Projektant:

inż. Renata Stankiewicz

upr. PDL/0030/ZOOD/04

OPIS TECHNICZNY

„Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej 101773B Suchodoły –Leszczewo km 0+000,00 – km 3+743,86”

1. Podstawa opracowania.

- zlecenie Inwestora,
- mapa do celów projektowych w skali 1:1000 sporządzona przez Usługi Geodezyjno-Kartograficzne Marek Zdancewicz,
- Decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego IZP.6733.21.2015 z dnia 30.07.2015 r.,
- Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach OŚK.6220.9.2014 z dnia 11.09.2014 r.

2. Przedmiot, zakres, cel i planowany sposób zagospodarowania terenu inwestycji.

Zakresem opracowania objęto utwardzenie nawierzchni drogi gminnej 101773B Suchodoły – Leszczewo.

Inwestycja realizowana będzie na działkach o nr geod. 205/1, 206/2, 221/1, 207/1, 208/1, 211/1, 209/1, 164, 212/1,7/1, 221/2, 214/1, 214/3, 215/1, 216/1, 30/5, 30/3, 217/1, 219/1, 218/1, 222/2, 219/2, 222/3, 218/2, 223/1, 222/4, 220/1, 170/2, 164/1, 210/1, 222/1, 221/7 w miejscowości Leszczewo i dz. nr geod. 86 w miejscowości Suchodoły, Gmina Jeleniewo.

Teren inwestycji nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Fragment drogi objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części wsi Wołownia i Leszczewo w Gminie Jeleniewo (ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego w dniu 31 października 2012 r., poz. 3110).

3. Stan istniejący

3.1. Dane ogólne.

Droga klasy „L” (lokalna) przeznaczona do obsługi lokalnej, stanowi drogę gminną nr 101773B Suchodoły –Leszczewo o szerokości od 18,0m do 5,0m w liniach rozgraniczających. Jezdnia o nawierzchni żwirowej, szerokość korony drogi zmienna 6,5m-7,0m, utrzymana w dobrym stanie technicznym, wymaga wyprofilowania i uzyskania właściwych spadków na odcinkach łuków poziomych oraz spadków poprzecznych na odcinkach prostych. Odwodnienie powierzchniowe do istniejących rowów. Znaczną część terenów przyległych stanowią działki o charakterze rolniczym, wzdłuż drogi znajduje się bardzo luźna zabudowa zagrodowa oraz użytki rolne.

3.2. Projektowane ukształtowanie terenu.

Teren opracowania ukształtowano w nawiązaniu do:

- rzędnych istniejącego terenu,

W obszarze opracowania nie występują obiekty przemysłowe, kulturowe itp.

3.3. Uzbrojenie techniczne.

Na terenie objętym opracowaniem brak jest uzbrojenia.

3.4 Wyznaczenie kategorii ruchu

Przyjęto obciążeniem ruchu jak dla konstrukcji nawierzchni jezdni KR-1.

3.5. Odwodnienie.

Na terenie objętym opracowaniem brak jest kanalizacji deszczowej.

4. Stan projektowany.

4.1. Cel.

Zakres opracowania obejmuje utwardzenie nawierzchni drogi gminnej 101773B Suchodoły – Leszczewo. Zrealizowanie inwestycji nie wymaga pozyskania terenu pod potrzeby pasa drogowego.

Inwestycja realizowana będzie na działkach o nr geod. 205/1, 206/2, 221/1, 207/1, 208/1, 211/1, 209/1, 164, 212/1,7/1, 221/2, 214/1, 214/3, 215/1, 216/1, 30/5, 30/3, 217/1, 219/1, 218/1, 222/2, 219/2, 222/3, 218/2, 223/1, 222/4, 220/1, 170/2, 164/1, 210/1, 222/1, 221/7 w miejscowości Leszczewo i dz. nr geod. 86 w miejscowości Suchodoły, Gmina Jeleniewo stanowiących pas drogi gminnej nr 101773B Suchodoły –Leszczewo

4.2. Przebieg trasy.

Prędkość projektowa na drodze gminnej wynosi 40km/h. Przekrój trasowy.

Oś drogi w planie zaprojektowano w odniesieniu do istniejącego przebiegu, uwzględniając układ wysokościowy terenu i istniejący przebieg drogi oraz zagospodarowanie terenów przyległych. Na trasie skorygowano promienie łuków poziomych dostosowując do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 z 14 maja 1999 r. z późn. zm.).

Początek trasy P.P.T. km roboczy 0+000 na skrzyżowaniu z drogą powiatową, koniec trasy K.P.T. km roboczym 3+743,86 na skrzyżowaniu z drogą powiatową. Na trasie zaprojektowano 35 łuków poziomych R1=80m (poszerzenie 0,40m); R2=80m (poszerzenie 0,40m), R3=150m, R4=150m, R5=80m (poszerzenie 0,40m), R6=300m, R7=130m (poszerzenie 0,30m), R8=20 (poszerzenie 1,50m), R9=120m (poszerzenie 0,30m), R10=150m, R11=150m, R12=200m, R13=150m, R14=200m, R15=250m, R16=150m, R17=200m, R18=40m (poszerzenie 0,80m), R19=70m (poszerzenie 0,40m), R20=150m, R21=80m (poszerzenie 0,40m), R22=40m (poszerzenie 0,80m), R23=120m (poszerzenie 0,30m), R24=150m, R25=30m (poszerzenie 1,00m), R26=150m, R27=150m, R28=150m, R29=400m, R30=500m, R31=500m, R32=60m (poszerzenie 0,50m). Niweletę dostosowano do stanu istniejącego z drobnymi korektami.

Zaprojektowano spadek poprzeczny daszkowy jezdni 2% na odcinkach prostych oraz spadek jednostronny od 2% do 4% na łukach. Na zjazdach indywidualnych pochylenie podłużne zjazdu w obrębie korony drogi dostosowane do jej ukształtowania, na długości nie mniejszej niż 5,0 m od krawędzi korony drogi pochylenie podłużne nie większe niż 5%, - na dalszym odcinku dostosowany do przyległego terenu nie większe niż 15%.

4.3. Dostępność ulicy.

Obiekt stanowi ciąg drogi publicznej kategorii gminnej nr 101773B Suchodoły - Leszczewo.

4.4. Przekroje normalne.

W obszarze objętym opracowaniem droga charakteryzuje się następującymi parametrami:

Droga gminna o przekroju szlakuwym :

- szerokość podstawowa jezdni 5,0m zwiększona o poszerzenia na łukach od 0,3m – 1,50m,
- pobocza szerokości 2 x 0,75m.

4.5. Konstrukcje nawierzchni.

Dla określenia konstrukcji nawierzchni posłużono się:

Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dn. 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43 z 14 maja 1999 r. z późn. zm.).

Na podstawie przeprowadzonej analizy dotyczącej wyznaczenia stanu podłoża gruntowego oraz kategorii ruchu przyjęto do dalszych rozważań następujące założenia projektowe pozwalające na określenie konstrukcji nawierzchni:

Kategoria ruchu : **KR1**

Grupa nośności : **G 2.**

Przyjęto następującą konstrukcję nawierzchni :

<i>rodzaj nawierzchni</i>	<i>charakterystyka konstrukcji nawierzchni</i>
droga	3 cm warstwa ścieralna z betonu asfaltowego; 5 cm warstwa wiążąca z betonu asfaltowego; istniejąca nawierzchnia żwirowa
pobocze	10 cm z mieszanki kruszywa naturalnego doziarnionego kruszywem łamanym 30% zagęszczone do $I_s=1,0$

4.6. Odwodnienie.

Wody opadowe z terenu opracowania projektuje się odprowadzić powierzchniowo w kierunku istniejących rowów.

4.7. Projektowane uzbrojenie techniczne. Rozwiązania kolizji z uzbrojeniem.

Nie dotyczy.

5. Zieleń.

Humusowanie i obsianie trawą skarp i rowów.

6. Rozbiórki.

Realizacja zadania nie przewiduje rozbiórki.

7. Zestawienie powierzchni opracowania projektu

- powierzchnia urządzeń komunikacyjnych - 25390,00 m²
w tym:
  - nawierzchnia drogi z betonu asfaltowego - 19720,00 m²
  - nawierzchnia poboczny - 5670,00 m²

---

8. Wyburzenia, wycinka drzew.

Wyburzenia nie występują. Realizacja zadania nie wymaga wycinki drzew.

9. Tereny chronione.

Teren opracowania jest poza granicami terenów podlegających ochronie archeologicznej i zabytków. Teren inwestycji częściowo położony w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Północnej Suwalszczyzny”. Zakazy wprowadzone rozporządzeniem nr 20/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Północnej Suwalszczyzny” (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 54, poz. 733 z późn. zm.) nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego. Przedmiotowa inwestycja nie oddziałuje negatywnie na obszar chroniony krajobrazu.

10. Tereny górnicze.

Nie dotyczy.

11. Opracowanie geodezyjne.

Mapy inwentaryzacji powykonawczej została wykonana przez Usługi Geodezyjno-Kartograficzne Marek Zdancewicz. Mapa jest oparta na punktach poligonowych o współrzędnych prostokątnych państwowej osnowy geodezyjnej. Po zakończeniu budowy, zakończeniu robót drogowych i uporządkowaniu terenu (w przypadku urządzeń podziemnych przed ich zasypaniem) Wykonawca w imieniu Inwestora powinien niezwłocznie zapewnić wykonanie bezpośrednich pomiarów inwentaryzacyjnych na osnowę geodezyjną i uzupełnienie istniejącej mapy zasadniczej przez jednostkę wykonawstwa geodezyjnego.

12. Wpływ Inwestycji na środowisko.

Inwestycja nie jest położona na terenach podlegających ochronie ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym na terenach górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Teren inwestycji częściowo położony w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Północnej Suwalszczyzny”. Zakazy wprowadzone rozporządzeniem nr 20/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Pojezierza Północnej Suwalszczyzny” (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego Nr 54, poz. 733 z późn. zm.) nie dotyczą realizacji inwestycji celu publicznego. Przedmiotowa inwestycja nie oddziałuje negatywnie na obszar chroniony krajobrazu.

Projektowana inwestycja nie jest zaliczana do przedsięwzięć uciążliwych i nie będzie pogarszała stanu środowiska przyrodniczego i oddziaływała negatywnie na zdrowie człowieka.

Przewiduje się wykonanie następujących robót, które wywierać będą wpływ na czynniki środowiskowe, w tym klimat akustyczny oraz zagrożenie środowiska wibracjami.

- roboty ziemne,
- ułożenie podbudowy i nawierzchni, zagęszczenie,
- uzupełnienie poboczy, zagęszczenie,

Wpływ przedsięwzięcia na wibracje

- W strukturze ruchu na drodze, udział pojazdów ciężkich wynosi 20 % w porze dnia. W przypadku gładkich, nowooddanych do eksploatacji nawierzchni jezdni nie należy spodziewać się szkodliwego oddziaływania drgań.
- Stan nawierzchni - bardzo dobry po wybudowaniu, spowoduje znaczne zmniejszenie wpływu wibracji.
- W trakcie realizacji praca maszyn drogowych jest krótkotrwała, a generowane drgania rozprzestrzeniają się na niewielkiej powierzchni, w związku z czym można je pominąć.

Oddziaływanie inwestycji na jakość powietrza.

- Użytkowanie przebudowanej drogi będzie źródłem emisji substancji gazowych i pyłów. Ruch poruszających się pojazdów spowoduje emisję: tlenku węgla, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, węglowodorów, fenoli, ołowiu, związków ołowiu, kadmu, chromu, wanadu. Ze względu na skrócenie czasu podróży z tytułu poprawy stanu nawierzchni należy założyć, że ilości; tlenku węgla, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki i węglowodorów ulegną zmniejszeniu.
- Sprzęt budowlany, w czasie budowy, będzie emitował spaliny pochodzące z silników. Ilość spalin nie powinna w zauważalny sposób zwiększać ilości powstałych na drogach w trakcie ich eksploatacji. W trakcie realizacji oddziaływanie prac budowlanych na jakość powietrza będzie nieznaczne.

Wody podziemne

- W następstwie budowy drogi nie zostaną zakłócone stosunki wód gruntowych.

Gospodarka humusem.

- Humus, w granicach robót ziemnych, przewiduje się do zdjęcia, hałdowania i ponownego wbudowania na planowanych skarpach.

Ochrona środowiska i zdrowia ludzi.

Należy wypełniać wszystkie postanowienia zawarte w Decyzji OŚK.6220.9.2014 o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla zminimalizowania negatywnego oddziaływania na środowisko spowodowanego realizacją inwestycji w okresie prowadzenia robót budowlanych wykonawca zobowiązany jest :

- dbać o stan techniczny maszyn i pojazdów wykorzystywanych w trakcie prac drogowych, w celu wykluczenia możliwości wycieku płynów eksploatacyjnych i przedostania się ich do gruntu i wód oraz roboty prowadzić w sposób nie powodujący nadmiernego utrudnienia w dotychczasowym sposobie korzystania z terenów przyległych do przedmiotowej drogi, w tym ze zjazdów;
- wszelkie prace budowlane prowadzić będą jak najszybciej, aby negatywne oddziaływanie na obszary przylegające do drogi trwało jak najkrócej;
- ograniczyć do niezbędnego minimum zajęcie terenów przylegających do obszaru inwestycji (m.in. ograniczyć powierzchnie składowe materiałów budowlanych, postoju maszyn, itp.);
- po zakończeniu budowy - gleby zajęte pod pas technologiczny na okres budowy zrehabilitować przez wykonanie zieleni drogowej;
- prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego prowadzić wyłącznie w porze dziennej tj. od godz. 7.00 do godz. 17.00 w celu ograniczenia ponadnormatywnej emisji hałasu i wibracji do środowiska;
- wykonawca robót ma obowiązek zadbać aby w trakcie prowadzenia robót nie powstały utrudnienia w sposobie korzystania z terenów przyległych do przedmiotowej

drogi, w tym do zabudowy a także możliwości zaopatrzenia ludności w wodę i odprowadzenie ścieków, zaopatrzenie w energię elektryczną i środki łączności;

- w trakcie realizacji wykonawca ma obowiązek wyposażyć zaplecze techniczne budowy w urządzenia sanitarne dla pracowników ze szczelnym pojemnikiem do gromadzenia nieczystości płynnych o charakterze socjalno-bytowym;
- przy przebudowie należy stosować urządzenia i technologie bezpieczne ekologicznie oraz materiały posiadające wymagane świadectwa i certyfikaty.

Dla zminimalizowania negatywnego oddziaływania tego etapu przedsięwzięcia na walory krajobrazowe wykonawca robót jest zobowiązany :

1. zaplanować poszczególne etapy prowadzenia robót,
2. wyznaczyć miejsce do składowania materiałów,
3. wyznaczyć miejsca składowania ziemi z wykopów,
4. wyznaczyć miejsca garażowania sprzętu budowlanego,
5. wyznaczyć miejsca ustawienia pomieszczeń socjalnych dla robotników,
6. unikać niepotrzebnego gromadzenia materiałów na placu budowy, ograniczając się do niezbędnych do prowadzenia robót w najbliższym okresie czasu,
7. wyznaczyć miejsce i urządzenia do tymczasowego gromadzenia odpadów.

Wykonawca robót zobowiązany jest zapewnić składowanie i magazynowanie odpadów produkcyjnych zgodnie z przepisami o odpadach i ochronie środowiska. Przedsięwzięcie należy realizować zgodnie z wymogami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych- Prawo wodne, Prawo ochrony środowiska.

13. Wytyczne realizacyjne.

- przed przystąpieniem do realizacji robót należy uzyskać zezwolenie zarządcy drogi na wejście w pas drogowy,
- roboty ziemne w sąsiedztwie istniejącego uzbrojenia podziemnego prowadzić ręcznie,
- przed przystąpieniem do wykonywania robót ziemnych, podbudowy, nawierzchni zjazdu i chodnika należy powiadomić gestorów poszczególnych sieci celem założenia rur ochronnych na przewody,
- należy zwrócić szczególną uwagę na zgodne z normą zagęszczanie wykopów po wykonaniu koniecznej przebudowy infrastruktury technicznej oraz zagęszczanie podłoża gruntowego, robót ziemnych i podbudowy z kruszywa łamanego,
- wymagane jest uzyskanie laboratoryjnej recepty na podbudowę z kruszywa naturalnego, łamanego,
- roboty branży drogowej wykonywać ściśle wg warunków technicznych wykonania i odbioru robót, dokumentacji technicznej
- po zakończeniu budowy, zakończeniu robót drogowych i uporządkowaniu terenu (w przypadku urządzeń podziemnych przed ich zasypaniem) Inwestor winien niezwłocznie zapewnić wykonanie bezpośrednich pomiarów inwentaryzacyjnych na osnowę geodezyjną przez jednostkę wykonawstwa geodezyjnego i uzupełnienie istniejącej mapy zasadniczej.

INFORMACJA
DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY
ZDROWIA

a). Nazwa i adres inwestycji (obiektu):

Utwardzenie nawierzchni drogi gminnej 101773B Suchodoły –Leszczewo km 0+000,00 – km 3+743,86 dz. nr geod. 205/1, 206/2, 221/1, 207/1, 208/1, 211/1, 209/1, 164, 212/1,7/1, 221/2, 214/1, 214/3, 215/1, 216/1, 30/5, 30/3, 217/1, 219/1, 218/1, 222/2, 219/2, 222/3, 218/2, 223/1, 222/4, 220/1, 170/2, 164/1, 210/1, 222/1, 221/7, 86.

Teren prowadzenia robót budowlanych – droga gminna nr 101773B **Leszczewo i Suchodoły, Gmina Jeleniewo**

b). Nazwa i adres Inwestora:

*Gmina Jeleniewo
ul. Słoneczna 3 1, 16-404 Jeleniewo*

c). Projektant:

*inż. Renata Stankiewicz ,
nr upr. PDL/0030/ZOOD/04,
zaśw. nr PDL/BD/1423/01*

1. Zakres robót.

Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów przedstawia się następująco:

- wykonanie robót ziemnych wykopy, nasypy,
- wykonanie robót nawierzchniowych :
  - wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni drogi
- profilowanie skarp, rowów.

2. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

W granicach opracowania nie występują obiekty budowlane.

3. Elementy zagospodarowania terenu stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

W granicach opracowania elementy stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi nie występują.

4. Przewidywane zagrożenia, które mogą wystąpić podczas realizacji robót budowlanych.

Do najczęściej występujących zagrożeń podczas realizacji w/w robót budowlanych należy zaliczyć:

- przyciśnięcie prefabrykatami budowlanymi przy robotach budowlano-montażowych z udziałem maszyn budowlanych takich jak ładowarki, spycharki, wózki widłowe itp.
- najechanie, kolizje drogowe – roboty prowadzone pod ruchem lub podczas częściowego, wyłączenia terenu z ruchu drogowego.

5. Prowadzenie instruktażu pracowników.

Każdy pracownik przed przystąpieniem do pracy powinien uczestniczyć w okresowych szkoleniach BHP. Ponadto, kierownik robót przed każdym nowym rodzajem robót, powinien udzielić instruktażu na temat bezpiecznego wykonywania poszczególnych asortymentów robót, o bezpiecznym sposobie ich wykonywania oraz zwrócenia uwagi na szczególnie niebezpieczne sytuacje mogące pojawić się przy wykonywaniu tych robót.

6. Środki techniczne i organizacyjne, zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót.

Do środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót należy zaliczyć między innymi:

- a) Niedopuszczania do pracy pracowników, nie posiadających do jej wykonywania właściwych kwalifikacji, umiejętności, odpowiedniego stanu zdrowia, dostatecznej znajomości przepisów i zasad BHP oraz wymagania:
  - Posiadania od osób pełniących samodzielne funkcje w budownictwie uprawnień zgodnych z wymogami prawa budowlanego,
  - Posiadania przez kierowców – prawa jazdy i świadectwa kwalifikacyjnego, a kierowców samochodów do przewozu materiałów niebezpiecznych – prawa jazdy odpowiedniej kategorii oraz świadectwo ADR,
  - Posiadania przez obsługę urządzeń dźwigowych – świadectwa UDT,

-
- Posiadania przez operatorów maszyn budowlanych i drogowych – uprawnień odpowiedniej klasy do obsługi odpowiedniej maszyny.
- b) Prowadzenia szkoleń w zakresie BHP i ppoż oraz udzielania pierwszej pomocy Lekarskiej. Szkolenie BHP i ppoż prowadzić w oparciu o program szkolenia zawarty w Rozporządzeniu Min. Pracy i Polityki Socjalnej z dn. 28 maja 1996r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. nr 62 poz. 285).
- c) Wymagania aby wszystkie urządzenia ręczne, elektryczne, maszyny i urządzenia posiadały certyfikaty na znak bezpieczeństwa lub deklaracje zgodności z polskimi normami.
- d) Wyposażania każdego pracownika budowy w sprzęt ochrony osobistej stosownie do stanowiska pracy i zagrożeń na nim występujących:
- Uprząż ochronną przed upadkiem z wysokości,
  - Hełm ochronny,
  - Kamizelkę ostrzegawczą,
  - Obuwie ochronne (wzmocniony nosek i wkładka antyprzebiciowa),
  - Rękawice ochronne,
  - Okulary ochronne,
  - Ochronniki słuchu,
- e) Wyposażania każdego pracownika budowy w odzież roboczą i sprzęt ochrony osobistej posiadającej certyfikaty na znak bezpieczeństwa lub deklaracje zgodności z polskimi normami.
- f) Pierwsza pomoc
- Na budowie powinny być apteczki przenośne, instrukcje udzielania pierwszej pomocy oraz wykaz zawierający:
- Nr telefonu do pogotowia ratunkowego,
  - Nr telefonu do straży pożarnej,
  - Nr telefonu do policji.